

KINH NGHIỆM PHÁT TRIỂN THỊ TRƯỜNG TRÁI PHIẾU XANH Ở TRUNG QUỐC

TS. Phạm Thị Lan Anh*

Trái phiếu xanh là công cụ nợ, ra đời xuất phát từ yêu cầu huy động lượng vốn lớn cho các dự án liên quan đến môi trường, các dự án kinh tế xanh để phát triển bền vững. Ngày nay, trái phiếu xanh đang được triển khai ngày càng rộng rãi trên toàn thế giới, cho thấy xu hướng phát triển mạnh mẽ của loại hình trái phiếu này trong tương lai. Trung Quốc là một trong những quốc gia thành công trong việc phát triển thị trường trái phiếu xanh nhằm thu hút vốn cho tăng trưởng xanh, phát triển bền vững. Do đó, việc nghiên cứu kinh nghiệm của Trung Quốc để đánh giá những thành công trong phát triển thị trường trái phiếu xanh có ý nghĩa thực tế. Bài viết tập này sẽ trung phân tích kinh nghiệm của Trung Quốc trong việc phát triển thị trường trái phiếu xanh để huy động vốn cho tăng trưởng xanh, phát triển bền vững.

• Từ khóa: trái phiếu xanh, phát triển bền vững.

Green bonds are debt instruments created to mobilize large amounts of capital for environmentally related projects and green economic initiatives aimed at sustainable development. Today, green bonds are being implemented increasingly widely across the world, reflecting the strong growth trend of this type of bond in the future. China is among the most successful countries in developing the green bond market to attract capital for green growth and sustainable development. Therefore, studying China's experience to assess its achievements in developing the green bond market holds significant practical value. This paper focuses on analyzing China's experience in developing the green bond market to mobilize capital for green growth and sustainable development.

• Key words: green bonds, sustainable development.

Ngày nhận bài 16/8/2025

Ngày gửi phản biện: 18/8/2025

Ngày duyệt đăng: 28/11/2025

DOI: <https://doi.org/10.71374/jfarv.v25.i301.25>

1. Giới thiệu

Ngày nay, tăng trưởng xanh trở thành một lựa chọn tất yếu và là mục tiêu mà mọi quốc gia đều hướng tới nhằm phát triển bền vững. Đây là một hướng tiếp cận mới, là nỗ lực của các quốc gia nhằm đồng thời giải quyết hài hòa giữa phát triển kinh tế - xã hội với phục hồi và bảo tồn các hệ sinh thái tự nhiên. Để hiện thực hóa tăng trưởng xanh, các quốc gia trên thế giới cần một lượng vốn lớn. Trong những năm gần đây, việc phát hành trái phiếu xanh đã trở thành xu hướng toàn cầu và được coi là một kênh huy động vốn quan trọng để đáp ứng nhu cầu

vốn cho tăng trưởng bền vững. Trái phiếu xanh là một công cụ tài chính để tối đa hóa việc huy động vốn cho việc thực hiện các dự án hướng tới tăng trưởng xanh và bền vững. Trung Quốc sau một thời gian phát triển nhanh chóng, đang phải đối mặt với vấn đề ô nhiễm môi trường nghiêm trọng, gây ra những hậu quả nghiêm trọng về chính trị, an ninh, kinh tế và xã hội. Điều này buộc Trung Quốc phải định hướng lại chiến lược phát triển theo hướng bền vững và xanh hóa nền kinh tế. Cũng như mọi quốc gia khác trên thế giới, việc thực hiện tăng trưởng xanh hay xanh hóa nền kinh tế đòi hỏi nguồn vốn lớn. Do đó, để tập trung nguồn lực vào việc đạt được mục tiêu này, Trung Quốc đã xây dựng và thúc đẩy phát triển hệ thống tài chính xanh, đặc biệt chú trọng phát triển trái phiếu xanh.

2. Khái niệm trái phiếu xanh và thị trường trái phiếu xanh

2.1. Trái phiếu xanh

Trái phiếu xanh được phát hành năm 2008 bởi Ngân hàng Thế giới để tài trợ cho các dự án môi trường. Theo Ngân hàng Thế giới (2021), trái phiếu xanh là công cụ tài chính tài trợ cho các dự án xanh và cung cấp cho nhà đầu tư các khoản thanh toán thu nhập định kỳ hoặc cố định. Dự án xanh được hiểu là các dự án và hoạt động nhằm thúc đẩy sự phát triển bền vững của môi trường.

Theo OECD (2016), trái phiếu xanh là công cụ nợ tài trợ cho các dự án xanh mang lại lợi ích môi trường. Trái phiếu xanh khác với trái phiếu thông thường ở cam kết sử dụng nguồn vốn huy động được để tài trợ hoặc tái cấp vốn cho các dự án, tài sản hoặc hoạt động kinh doanh “xanh”. Trái phiếu xanh có thể được phát hành bởi các chủ thể công

* Học viện Tài chính

hoặc tư nhân để huy động vốn cho các dự án hoặc mục đích tái cấp vốn, giải phóng vốn và dẫn đến tăng cường cho vay

Theo Sáng kiến Trái phiếu Khí hậu (Climate Bonds Initiative, 2020), trái phiếu xanh là trái phiếu do chính phủ, ngân hàng, địa phương hoặc doanh nghiệp phát hành để huy động vốn cho các giải pháp ứng phó với biến đổi khí hậu, được phân loại là trái phiếu nợ, bao gồm chứng khoán, phát hành riêng lẻ và trái phiếu có bảo lãnh. Việc phát hành trái phiếu xanh sẽ giúp tạo điều kiện thu hút các nguồn vốn lớn trong xã hội để hỗ trợ việc thực hiện các dự án thân thiện với môi trường và đáp ứng các mục tiêu trách nhiệm xã hội, phục vụ phát triển bền vững trong tương lai.

Như vậy, trái phiếu xanh có thể được định nghĩa là loại trái phiếu mà số tiền thu được sẽ được sử dụng cho các dự án và hoạt động giúp giảm thiểu và thích ứng với biến đổi khí hậu hoặc vì mục đích phát triển bền vững môi trường.

2.2. Thị trường trái phiếu xanh

Theo Sáng kiến Trái phiếu Khí hậu (CBI, 2021), thị trường trái phiếu xanh là nơi diễn ra các hoạt động phát hành, giao dịch và mua bán trái phiếu xanh. Thị trường trái phiếu xanh là một trong những cơ sở hạ tầng phục vụ đầu tư xanh, định hướng phát triển các sản phẩm tài chính xanh. Đây là nơi các tổ chức phát hành trái phiếu xanh để huy động vốn cho các hoạt động và dự án xanh, góp phần giải quyết các vấn đề về khí hậu và môi trường trong chiến lược tăng trưởng xanh của các nền kinh tế.

Hiện nay có bốn loại thị trường trái phiếu xanh phổ biến, bao gồm thị trường trái phiếu xanh của chính phủ; thị trường trái phiếu xanh do chính phủ bảo lãnh; thị trường trái phiếu xanh của chính quyền địa phương; và thị trường trái phiếu xanh của doanh nghiệp.

3. Kinh nghiệm phát triển thị trường trái phiếu xanh của Trung Quốc

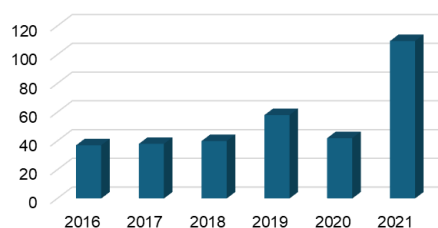
Thị trường trái phiếu xanh đã được hình thành và phát triển mạnh mẽ tại nhiều quốc gia như Mỹ, Trung Quốc, Anh, Pháp, Đức, Hàn Quốc, Singapore... Trung Quốc không phải là quốc gia đầu tiên tham gia thị trường trái phiếu xanh nhưng lại là một trong các quốc gia thành công trong phát triển thị trường trái phiếu này.

Trước tình trạng ô nhiễm môi trường đặc biệt nghiêm trọng do phát triển công nghiệp gây ra, Trung Quốc phải định hướng lại chiến lược phát triển theo hướng bền vững và xanh hóa nền kinh tế. Trung Quốc đã xây dựng và thúc đẩy phát triển hệ thống tài chính

xanh, trong đó đặc biệt chú trọng phát triển trái phiếu xanh. Mặc dù còn khá non trẻ so với thị trường trái phiếu xanh của Liên minh châu Âu (EU), nơi Ngân hàng Đầu tư châu Âu phát hành trái phiếu xanh đầu tiên trên thế giới vào năm 2007, thị trường trái phiếu xanh của Trung Quốc đã phát triển với tốc độ nhanh chóng trong những năm qua. Do đó, Trung Quốc đã nhanh chóng trở thành thị trường trái phiếu xanh lớn thứ hai thế giới (CBI, 2021).

Sự kiện đánh dấu Trung Quốc chính thức gia nhập thị trường trái phiếu xanh toàn cầu là việc Ngân hàng Nông nghiệp Trung Quốc phát hành gần 1 tỷ đô la trái phiếu xanh tại thị trường London để huy động vốn cho các dự án thân thiện với môi trường vào tháng 10 năm 2015. Thị trường trái phiếu xanh trong nước được thành lập vào tháng 12 năm 2015 với lượng trái phiếu xanh đầu tiên được phát hành trên thị trường liên ngân hàng, nhằm giúp các tổ chức tín dụng tăng thêm vốn để tài trợ cho các dự án xanh, đồng thời thiết lập một thị trường tạo cơ sở cho sự phát triển của thị trường trái phiếu xanh trong những năm tiếp theo. Kể từ hai sự kiện thăm dò và định hình thị trường, trái phiếu xanh của Trung Quốc đã tăng trưởng mạnh mẽ vào năm 2016. Năm 2016, Trung Quốc trở thành một trong những nước phát hành trái phiếu xanh lớn nhất với giá trị phát hành trái phiếu xanh là 37 tỷ đô la, chiếm 40% giá trị phát hành trái phiếu xanh toàn cầu. Đến cuối quý I năm 2019, Trung Quốc đã trở thành nước phát hành trái phiếu xanh lớn nhất toàn cầu, chiếm 22% quy mô thị trường toàn cầu. Năm 2021, việc phát hành ra thị trường trong nước và quốc tế số trái phiếu xanh lên tới 109,5 tỷ đô la đã giúp Trung Quốc khẳng định vị thế là thị trường trái phiếu xanh lớn thứ hai thế giới sau Hoa Kỳ (Hình 1).

Hình 1: giá trị phát hành trái phiếu xanh của Trung Quốc giai đoạn 2016 - 2021

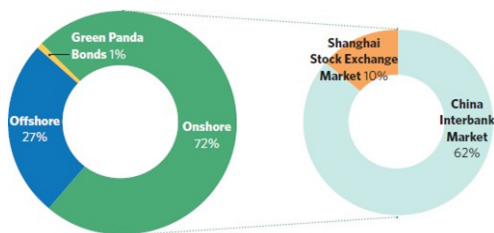

Nguồn: Sáng kiến Trái phiếu Khí hậu - CBI, 2021

Ngoài ra, Trung Quốc đã phát triển trái phiếu xanh trên cả thị trường trong nước và quốc tế, trong đó tập trung phát triển thị trường trái phiếu xanh trong nước. Việc giao dịch trên thị trường chứng khoán quốc tế cũng như thị trường tài chính trong nước đã tạo ra một thị trường rộng lớn cho sự phát

triển của trái phiếu xanh Trung Quốc. Năm 2016, 27% trái phiếu xanh của Trung Quốc được phát hành ở nước ngoài bằng ba loại tiền tệ: USD, RMB và EUR. Trong số các trái phiếu xanh đã phát hành, 17% trái phiếu xanh đạt tiêu chuẩn trái phiếu xanh quốc tế và được giao dịch tại thị trường London và Singapore. Tuy nhiên, thị trường trái phiếu xanh trong nước cho thấy sự phát triển mạnh mẽ của trái phiếu xanh Trung Quốc khi tỷ lệ phát hành trong nước chiếm 72% tổng lượng trái phiếu xanh. Trong đó, 74% trái phiếu xanh được phát hành trên thị trường liên ngân hàng và 17% được giao dịch trên thị trường chứng khoán Thượng Hải. Như vậy, sự phát triển của thị trường trái phiếu xanh trong nước, chủ yếu là trên thị trường liên ngân hàng, đã tạo điều kiện thuận lợi cho việc giao dịch trái phiếu xanh, thúc đẩy sự phát triển của trái phiếu xanh (Hình 2).

Hình 2: Cơ cấu phát hành trái phiếu xanh của trung quốc trên thị trường trong nước và quốc tế

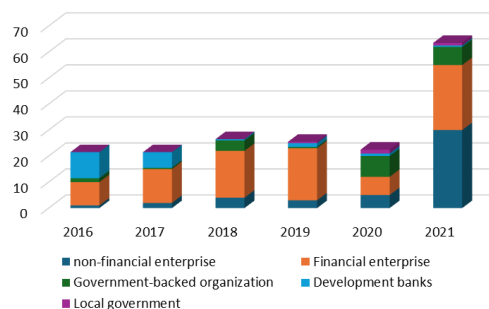
Nguồn: Báo cáo Thị trường Trái phiếu Xanh Trung Quốc, 2016

Sự tăng trưởng và mở rộng nhanh chóng của thị trường trái phiếu xanh như trên đã đóng góp đáng kể vào việc đầu tư vào 06 nhóm lĩnh vực chính: (1) tiết kiệm năng lượng; (2) kiểm soát và phòng ngừa ô nhiễm; (3) bảo tồn và tái chế tài nguyên; (4) giao thông sạch; (5) năng lượng sạch; (6) bảo vệ hệ sinh thái và thích ứng với biến đổi khí hậu. Các tổ chức phát hành cũng ngày càng chú trọng mở rộng quy mô thị trường và tăng khối lượng phát hành trái phiếu xanh. Cụ thể, năm 2021, giá trị phát hành trái phiếu xanh từ các công ty tài chính đã tăng 237% so với năm 2020, đạt 24 tỷ USD, đóng góp 35% vào tổng giá trị phát hành trái phiếu xanh. Các doanh nghiệp phi tài chính cũng đang tham gia mạnh mẽ vào thị trường với giá trị phát hành tăng 482% so với năm 2020, đạt 31,2 tỷ USD, chiếm gần một nửa (46%) khối lượng phát hành trái phiếu xanh của Trung Quốc (Hình 3).

Để đạt được những kết quả trên, Trung Quốc đã triển khai các biện pháp chủ yếu sau: (i) Xây dựng hành lang pháp lý về trái phiếu xanh; (ii) Ban hành danh mục các dự án được tài trợ bằng trái phiếu xanh; (iii) Triển khai các chính sách khuyến khích, ưu đãi để phát triển thị trường trái phiếu xanh. Thị trường trái phiếu xanh đã đạt được những kết quả

tích cực, là một trong những kênh thu hút vốn quan trọng, giúp Trung Quốc hiện thực hóa kế hoạch xanh hóa nền kinh tế trong tương lai.

Hình 3: Giá trị trái phiếu xanh trung quốc do các tổ chức phát hành giai đoạn 2016 - 2021

Nguồn: Sáng kiến Trái phiếu Khí hậu - CBI, 2021

4. Kết luận

Trái phiếu xanh nói riêng ngày càng đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành nguồn vốn phục vụ cho tăng trưởng bền vững của các quốc gia. Trái phiếu xanh ra đời từ năm 2008 đang dần trở thành một công cụ hữu hiệu để các quốc gia thu hút vốn cho các dự án liên quan đến môi trường. Trung Quốc bắt đầu tham gia thị trường trái phiếu xanh vào năm 2015 để huy động vốn cho phát triển kinh tế xanh. Hiện nay, Trung Quốc là một trong những quốc gia thành công trong việc phát triển thị trường trái phiếu xanh và hiện đang trở thành một trong những quốc gia dẫn đầu thị trường này. Sự chuẩn bị kỹ càng về mặt pháp lý, kỹ thuật cũng như những bước đi có tính hệ thống, đồng bộ đã góp phần giúp thị trường trái phiếu xanh của Trung Quốc đạt được những kết quả khả quan và trong những năm tới, đây vẫn là một trong những kênh thu hút vốn quan trọng giúp Trung Quốc đạt được kế hoạch xanh hóa nền kinh tế. Những bài học kinh nghiệm phát triển trái phiếu xanh ở Trung Quốc có thể là bài học cho các quốc gia khác học hỏi để đẩy nhanh việc phát triển hệ thống tài chính xanh nói chung và trái phiếu xanh nói riêng nhằm huy động nguồn lực tài chính, hiện thực hóa mục tiêu phát triển bền vững.

Tài liệu tham khảo:

- Climate Bonds Initiative, (2017), China green bond market 2016, <https://www.climatebonds.net/files/files/SotM-2016-Final-WEB-A4.pdf>
- Climate Bonds Initiative, (2021), China green bond market report 2021, https://www.climatebonds.net/files/reports/cbi_china_sotm_2021_0.pdf
- Global Green Growth Institute, (2010), Green growth concepts and definitions working paper.
- Global Green Growth Institute (GGGI), (2014), Enough talk, let's act on green growth.
- Green Bond Principles, (2015), Voluntary Process Guidelines for Issuing Green Bonds, International Capital Market Association.
- Jacobs, M., (2013), "Green growth", In Falkner, R., (Ed.), Handbook of Global Climate and Environmental Policy, Wiley-Blackwell, Oxford UK.
- OECD, (2013), Putting Green Growth at the Heart of Development.
- OECD, (2016), Green Bonds: Country experiences, barriers and options.
- Stéphane Hallegatte, (2011), From Growth to Green Growth: A Framework, Working Paper 17841, World Bank.